

SØR-VARANGER KOMMUNE

Administrasjonsavdelingen

Vår ref: 22/1764

Referat fra tirsdagsmøte 22.03.22

Møtested	Møterom Øretoppen, rådhuset
Møtetidspunkt/ramme	22.03.22, kl.09:00-10:50
Deltakere	Lars Georg Fordal, Barentssekretariatet Maria Goman, Barentssekretariatet Håkon Sverdrupsen, Barentssekretariatet Guro Brandshaug, Orinor Rune Ratio, Orinor Frode Stålsett, Orinor Jan Tore Jørgensen, Henriksen Shipping Trond Haukanes, Øst-Finnmark regionråd (gikk ca.10:20) Greger Mannsverk, KIMEK (gikk ca.09:30) Unni Sildnes, UiT Bjørn Johansen, LO Kenneth Stålsett, Sør-Varanger utvikling Terje Jørgensen, Kirkenes Havn KF Magnus Mæland, Kirkenes næringsforening (kom 10:30) <u>Sør-Varanger kommune:</u> Lena Bergeng, ordfører Nina Bordi Øvergaard, kommunedirektør Per Christian Ludvigsen, kontorsjef Anne Randa, samfunnsplanlegger (referent)
Vedlegg til referatet	<ol style="list-style-type: none">1. Presentasjon fra kommunedirektøren2. Rapport om demografiutvikling fra Barentssekretariatet3. Notat fra SVU, Orinor og KNF: Strategi, mål og tiltak i forbindelse med Ukrainakrisen og dens effekt på Sør-Varanger

Møteagenda:

Ukentlig statusmøte om situasjonen.

Møtenotat:

Ordføreren innledet møtet: Tirsdagsmøtene er opprettet for å diskutere situasjonen med lokale aktører, og sammen finne en vei fremover. Mange har tatt kontakt med ønske om å delta. Det er derfor nødvendig å se på organiseringen av disse møtene, og dele inn i arbeidsgrupper. Tirsdagsmøtene fortsetter som arena for orientering.

Troms og Finnmark fylkeskommune skal ha møte med kommunen i dag, 22.03, for å snakke om retningslinjer for de 50 million kronene som fylkeskommunen er tildelt. De vil legge fram foreløpig informasjon da oppdragsbrevet ennå ikke er kommet.

Kort om møtet med næringsminister Jan Christian Vestre på fredag 18.03: Gode tiltak, men midlene kan ikke hentes ut i dag. Vil være avhengig av vedtak i Stortinget. Foreløpig dato for en slik behandling vil være før påske, etter informasjon fra fylkeskommunen. Sør-Varanger kommune er opptatt av kortsiktige tiltak, som kan realiseres raskt.

Av langsiktige tiltak har ordføreren har vært i kontakt med minister for forskning- og høyere utdanning, Ola Borten Moe. Han ønskes til Kirkenes, og han er positiv til å få på plass nye studietilbud i Kirkenes fra høsten 2022.

Kommunedirektøren

Orienterer om hva Sør-Varanger kommune har gjort, og videre kan bidra med. Administrasjonen følger også opp kommunestyrets vedtak av 08.03.22. Presentasjonen ligger vedlagt referatet.

Framlegg: Demografirapport fra Barentssekretariatet

Barentssekretariatet har på oppdrag fra kommunen utarbeidet en rapport om demografien i Sør-Varanger kommune. Rapporten er skrevet på én uke og skal gi et bilde av nå-situasjonen. For mer detaljerte tall og data kreves mer arbeid. Rapporten ligger vedlagt.

Momenter som har betydning for kommunens økonomi:

- Lavere andel sysselsatte
- Svakere næringsliv, på grunn av krisen
- Flere flytter til sentrale strøk i Sør-Varanger

Utdanningsnivå likt med regionen forøvrig. Sør-Varanger sliter med å få tak i fagfolk, spesielt innenfor helse og ingeniører. Det synes å være færre jobber i det private næringslivet. Dette gjør det vanskelig å skifte jobb innad i kommunen.

Det fødes flere enn det dør i Sør-Varanger, men vi ser likevel en befolkningsnedgang fordi det er mange som flytter fra kommunen.

Positiv: Høyere andel med innvandrerbakgrunn, og disse er noe mer yrkesaktive enn andre deler av landet.

Strategi, mål og tiltak – Orinor, Sør-Varanger utvikling og Kirkenes næringsforening

Notatet er et levende dokument, og vil derfor kunne virke mangefult. Det endres etter som situasjonen endres. Målet er ikke å komme med svarene, men komme i gang med en prosess. Ønskes tilbakemeldinger på innholdet. Dette er ikke primært et Kirkenes-dokument; det skal dekke hele regionen. Deler av dokumentet ble skrevet før fredagens møte med næringsministeren. Sist oppdaterte versjon ligger vedlagt.

Skissert opp mål etter de tilbakemeldinger de har fått. Laget en konkretisering av mål. I form har dokumentet et klart næringsperspektiv. Dette må ses som et ledd som fører videre til andre utviklingsområder, som offentlig forvaltning.

Forslag til målformulering:

- Det skal bo flere i Øst-Finnmark i 2030 enn i 2022
 - o Tydelig målbart i form av antall personer
- Vi skal endre den demografiske krisen vi står inne i:
 - o Tydelig aktivitet rettet mot målgruppen 20-40år

Spørsmål fra SVU/Orinor: skal endring i permitteringsreglene fortsatt være med som kortsiktig tiltak jf. møte med ministeren på fredag? Tilbakemeldingen fra næringslivet er at dette punktet må stå.

Dokumentet legger fram konkrete forslag til tiltak på kort, mellomlang og lang sikt. Tiltakene må fokusere på lavhengende frukter. Dette kan være tiltak av politisk karakter, framfor økonomisk karakter. Det vises til grønn energi som en lavhengende frukt som ikke er nevnt i dokumentet.

Presisere hva som er akutte tiltak (allerede nevnt fra statlig hold, men må presiseres i vårt dokument):

- Få på plass lån og garantiordninger så næringslivet kan fortsette som før
- Tilby bedriftsrådgivning til firmaene før de kommer for dypt i det

Innspill til innlegget:

Øst-Finnmark regionråd spiller inn at de skal ha møte 20.juni med alle kommunene. Arbeidet med tiltakssone kan legges fram i dette møtet.

Ordføreren ønsker seg konkretisering av de helt kortsiktige tiltakene.

Orinor kan gi gratis bistand ganske raskt med de midlene de har nå, og kan få tilført midler senere (av de 50mill fra TFFK).

Barentssekretariatet: del opp møtene/samarbeidsarenaene slik at vi får noen som jobber på kortsikt og noen som jobber på lengre sikt.

Kirkenes Havn KF: Mens vi jobber med brannslukking må vi samtidig starte med ting som har et lengre perspektiv. Har store omstillingsoppgaver foran oss.

LO: Midlene fra Innovasjon Norge – mener de må ha kontor i Sør-Varanger. Viktig med nærhet til de som rammes. Samtidig påpekes det i møtet at tiltakene ikke bare rammer Sør-Varanger, og at vi må ha et fokus på hele regionen.

Orinor: Være klar for konsesjoner innenfor oppdrett – må ha plangrunnlaget på plass.

Henriksen Shipping og Orinor: kriseforståelsen må være på plass. Ser samtidig at dette har vært en langsiktig utvikling med fraflytting. Krisen setter fokus på dette mtp det sikkerhetspolitiske, men krisen viser at nå må det tiltak på banen.

Kommunedirektøren: Innovasjon Norge tildelte SVK midler. Disse ble raskt fordelt av kommunen.

Runden rundt bordet

Kenneth Stålsett, Sør-Varanger utvikling: Gått mye tid til notatet som ble lagt fram. Øke samarbeidet med Innovasjon Norge.

Bjørn Johansen, LO: Gode signaler fra næringsministeren i helga. Bekymring for LO: innspill fra entreprenører om høye drivstoffpriser. LO er på denne ballen og LO-leder Peggy Hessen Følsvik kommer oppover. Tett og god dialog med TFFK. Jobber på flere fronter.

Unni Sildnes, UiT: Opprettes en egen innsatsgruppe for Kirkenes. Styrke ressurser lokalt på kort, mellomlang og lang sikt. Hatt møte med Kompetansepilot og SVU om forslag til studietilbud.

Jan-Tore Jørgensen, Henriksen Shipping: Ønsker ikke at bedriftene skal tas til ansvar for situasjonen som nå har oppstått. Situasjonen med fraflytting har vært en problemstilling lenge, på grunn av situasjonen har dette blitt forverret.

Frode Stålsett, Orinor: Klar til å jobbe med akutt tiltak og rådgivning så snart de får avklart midler. Stiller seg disponibel til å jobbe med strategi og tiltak.

Rune Ratio, Orinor: Forslår følgende organisering videre:

- Arbeidsgruppe næring
- Arbeidsgruppe offentlige tiltak og infrastruktur
- Arbeidsgruppe for utdanning
- Og eventuelt arbeidsgruppe for energi

Guro Brandshaug, Orinor: Tiltakssone Øst-Finnmark – har fått spørsmål om hvorfor det skal være en tiltakssone i en tiltakssone. Få frem hva som er unikt her – det sikkerhetspolitiske perspektivet. Dette forklarer hvorfor det er viktig med en tiltakspakke og satsning i Øst-Finnmark spesielt.

Lars Georg Fordal, Barentssekretariatet: Opptatt av å dele oss opp, og begynne å jobbe. Hvor tiltakssonen skal gå er kanskje ikke for dette forumet, men tiltakene er viktig. Det er et sentralt poeng at det ikke er sanksjoner med russisk arbeidskraft.

Terje Jørgensen, Kirkenes Havn KF: Mye ressurser på drift, og lite ressurser til utviklingsarbeid. Ingen cruiseanløp i 2022. Cruise østover er avlyst og anløp strykes fordi Kirkenes havn er for nært Russland.

Kommer til å melde seg inn i Visit Kirkenes SA for å komme nærmere på næringen. Ønsker også å koble seg på reiselivet i Finland. Ønsker å løfte Finnmarks-produktet med Honningsvåg og Hammerfest.

Tidligere sett på muligheter for aktivitetsutvikling og infrastrukturutvikling. Sistnevnte er satt på vent på grunn av manglende ressurser. Kirkenes Havn KF trenger bistand til å holde i gang planprosesser for å kunne satse på langsiktige infrastrukturtiltak.

Entreprenører som leder til næringsutvikling er viktig.

Magnus Mæland, Kirkenes næringsforening: Samme utfordringsbilde som i forrige uke. Fokuset er på mellomlang og lang sikt. De kortsiktige tiltakene som er lagt frem burde treffe bra. Styret har fokus på å skape optimisme.

Arbeidsgruppe:

Gruppelederne for de fire gruppene får ansvar for å konstituere sin gruppe umiddelbart, og har et selvstendig ansvar for sitt område. Kontaktpunktet i Sør-Varanger kommune er ordfører Lena N. Bergeng. Lederne må møte på tirsdagsmøte, fysisk eller via Skype.

Kommunedirektøren foreslo en gruppe for akutte/kortsiktige tiltak. Dette var ikke ønskelig fra Orinor. Arbeidsgruppe for næring har derfor kombinert ansvar for kortsiktige, mellomlange og langsiktige tiltak.

Næringsarbeid: Frode Stålsett, Orinor

- Anne Randa, Sør-Varanger kommune
- Sør-Varanger utvikling

Infrastruktur: Magnus Mæland, Kirkenes næringsforening

- Svanhild Apeland Lande (økonomisjef), Sør-Varanger kommune
- Kirkenes Havn KF
- Troms og Finnmark fylkeskommune
- Statens vegvesen
- Statsbygg
- Varanger Kraftnett AS

Utdanning: Nina Greiner Iversen, Sør-Varanger utvikling

- Arnulf Ingerøyen (kommunalsjef oppvekst), Sør-Varanger kommune
- Unni Sildnes, UiT Norge arktiske universitet
- Kjell Stokvik, Nord Universitet
- Videregående skole
- Kompetansepiloten

Tiltakssone Øst-Finnmark: Trond Haukanes, Øst-Finnmark regionråd

- Nina Bordi Øvergaard, Sør-Varanger kommune
- Arbeidsutvalget i Øst-Finnmark regionråd

Notat, datert 22.03.22

Notatet sendes til møtedeltakere.

Eventuelle merknader til notatet skal oversendes referent innen 1 uke fra mottaksdato.